

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. maaliskuuta 2015
(OR. en)

6552/15

CO EUR-PREP 11
POLGEN 28
ENV 81
ENER 44
MI 111
RECH 34
COMPET 62
IND 25
ECOFIN 134
SOC 103
EDUC 41
TELECOM 53
JAI 110
EMPL 51
SAN 73

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Neuvosto
Asia:	Eurooppalainen ohjausjakso 2015 – Yhteenveto neuvostossa käydyistä keskusteluista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajavaltion laatima yhteenveto neuvoston eri kokoonpanojen keskusteluista ja tärkeimmistä poliittisista viesteistä, jotka liittyvät talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon 2015.

PUHEENJOHTAJAVALTION YHTEENVETO

Johdanto

Tämä raportti on yhteenveto neuvoston keskustelujen tuloksista ja neuvoston päätelmistä komission vuotuisen kasvuselvitykseen 2015 liittyen. Siinä otetaan huomioon myös maakohtaiset raportit, jotka komissio esitteli 26. helmikuuta 2015 maakohtaisten suositusten täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa.

Junckerin komission 28. marraskuuta 2014 esittämässä ensimmäisessä vuotuisessa kasvuselvityksessä hahmotellaan uusi työllisyys- ja kasvustrategia, joka perustuu kolmeen toisiaan tukevaan pilariin: investointeihin, rakenneuudistuksiin ja vastuulliseen finanssipolitiikkaan. Neuvosto suhtautuu myönteisesti komission vuotuisen kasvuselvitykseen 2015 ja on pitkälti samoilla linjoilla kuin komissio analyysissään EU:n taloustilanteesta ja poliittisista haasteista.

Vuotuinen kasvuselvitys kytkeytyy tiiviisti keskeisiin toimintapoliittisiin aloitteisiin, kuten Euroopan investointiohjelmaan, energiaunioniin sekä tulevaan digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan ja tulevaan tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinastrategiaan. Lisäksi siinä korostettiin yhteyttä ennakoivaan liikennepolitiikkaan, jota toteutetaan kehittämällä kestävästä infrastruktuurista, ja moitteettomasti toimivia sisämarkkinoita. Keskusteluissa käsiteltiin siksi näitä laajoja poliittisia prosesseja, minkä ansiosta neuvoston eri kokoonpanot saattoivat tuoda esiin näkemyksensä ja ajatuksensa.

Neuvosto vie Euroopan investointiohjelmaa eteenpäin hyvin ripeästi. Ecofin-neuvosto hyväksyi 10. maaliskuuta 2015 yleisnäkemyksen ehdotuksesta Euroopan strategisten investointien rahastoksi (ESIR), jonka tarkoituksena on saada aikaan kolmessa vuodessa uusia julkisia ja yksityisiä investointeja vähintään 315 miljardin euron arvosta. ESIRin mahdollisuuksia on korostettu neuvoston eri kokoonpanojen keskusteluissa, joissa on myös vahvistunut, että investointiohjelman muita osa-alueita on vietävä samalla eteenpäin. Erityisesti on tarpeen parantaa edelleen investointiympäristöä ja yleistä liiketoimintaympäristöä vähentämällä sääntelytaakkaa ja huolehtimalla samalla riittävästä sääntelyvarmuudesta. ESIRin, muiden EU:n ohjelmien – kuten Horisontti 2020:n ja Verkkojen Eurooppa -välineen – rakennerahastojen ja kansallisen rahoituksen välisestä synergiasta on huolehdittava. Tarvitaan erityistoimia, joilla helpotetaan pk-yritysten rahoituksen, myös riskipääoman, saantia ja autetaan eurooppalaisia uusyrittäjiä niiden kriittisessä kasvuvaiheessa.

Rakenneuudistuksissa on edistytty, mutta uudistusvauhtia on lisättävä. Komission mukaan yleisesti lähes puolet neuvoston heinäkuussa 2014 hyväksymistä maakohtaisista suosituksista on kokonaan panematta täytäntöön tai niiden täytäntöönpano on ollut vain osittaista. Tilanne on hieman parempi euroalueella, jossa 60 prosenttia suosituksista on pantu täytäntöön ainakin osittain. On kuitenkin selvää, että monella alalla on vielä tehtävää, erityisesti niissä maissa, joissa markkinapaineita on vähemmän. Keskeiset huolta aiheuttavat alat ovat tuote- ja palvelumarkkinoiden uudistukset ja julkishallinnon nykyaikaistaminen. Työttömyysasteet, varsinkin pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyysasteet, ovat pysyneet korkeana, mikä tarkoittaa, että työmarkkinoilla tarvitaan lisätoimia. Tämä koskee etenkin palkanasetantaa, koulutuksen ja työmarkkinoiden tarpeiden kohtaantoa, julkisten työvoimapalvelujen valmiuksia ja työmarkkinoiden segmentoitumista.

Eläkejärjestelmien nykyaikaistamisen jatkaminen ja terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon tehostaminen ovat olennaisia myös julkisen talouden vakauttamisen kannalta.

Koko Euroopan olisi jatkettava kasvua edistävän vastuullisen finanssipolitiikan tiellä. Kaikkien jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaisia toimia sen mukaan, mikä niiden julkisen talouden liikkumavara on. Euroalueen finanssipolitiikkojen koordinoitua on yhä edistettävä. Yleisesti on kiinnitettävä enemmän huomiota julkisen talouden tehokkuuteen, laatuun ja sen mahdollisuuksiin edistää kasvua. Suositukset työn verokiilan pienentämiseksi ja menojen turvaamiseksi tutkimuksen ja innovoinnin kaltaisilla kasvua edistävillä aloilla on pantava täysin täytäntöön.

Neuvoston keskusteluissa vuotuisesta kasvuselvityksestä on noussut esiin digitaalitalouden merkitys EU:n kasvu- ja työllisyysstrategian kannalta. Eurooppa tarvitsee digitalisoitumiskehitystä päästäkseen jälleen johtavaan asemaan maailmanlaajuisessa digitaalitaloudessa. Digitalisointi olisi otettava huomioon kaikilla politiikan aloilla teollisuuspolitiikasta ympäristöpolitiikkaan. Nopeiden laajakaistaverkkojen levittäminen, digitaalisten taitojen puutteiden korjaaminen, asiakkaiden luottamuksen lisääminen ja kyberturvallisuuden parantaminen ovat joitakin digitaalitalouden perusedellytyksiä ja edellyttävät EU:lta ja jäsenvaltioilta päättäväisiä toimia. Digitaaliset sisämarkkinat on saatava toteutettua kiireellisesti, jotta rajatylittävää sähköistä kaupankäyntiä ei rajoiteta vaan kannustetaan nykyisestään. Tutkimuksen ja innovoinnin, pilvipalveluiden ja massadatan hyödyntämisen tukeminen on edelleen välttämätöntä. Euroopan on tuettava digitaalisia uusyrittäjiä mutta myös avustettava laajemmin yritystensä digitalisoitumista. Neuvosto odottaa komission esittävän kattavan ja kunnianhimoisen digitaalisten sisämarkkinoiden strategian.

Vuoden 2015 eurooppalainen ohjausjakso on ensimmäinen, jolloin vuotuisessa kasvuselvityksessä 2015 ehdotettu yksinkertaistettu malli otetaan käyttöön. Tämä yksinkertaistaminen on saanut kannatusta neuvoston keskusteluissa. Aiempaa selvästi varhaisemmassa vaiheessa (26. helmikuuta) esitetty yksi maakohtainen analyysi jäsenvaltiota kohti lisäisi omistajuutta ja helpottaisi vertaisarviointia. Se helpottaisi maakohtaisten suositusten tarkastelua neuvostossa ja mahdollistaisi vahvemman sidosryhmien osallistumisen kansallisella tasolla.

EU-tasolla puheenjohtajavaltio on käynyt näkemystenvaihtoa Euroopan parlamentin kanssa eurooppalaisesta ohjausjaksosta. Parlamentti on 11. maaliskuuta 2015 antamassa aiheesta kolme päätöslauselmaa: eurooppalainen ohjausjakso talouspolitiikan koordinointia varten: vuotuinen kasvuselvitys 2015; eurooppalainen ohjausjakso talouspolitiikan koordinointia varten: vuotuisen kasvuselvityksen 2015 työllisyys- ja sosiaaliset näkökohdat ja sisämarkkinoiden hallinto osana eurooppalaista ohjausjaksoa 2015. Euroopan parlamentin järjestämä parlamenttien välinen vuoropuhelu eurooppalaisesta ohjausjaksosta 3. ja 4. helmikuuta 2015 vei osaltaan pohdintoja eteenpäin (ks. asiak. 6195/15).

Talous- ja rahoitusasiat

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto (Ecofin) keskusteli vuotuisesta kasvuselvityksestä istunnossaan 9. joulukuuta 2014. Istunnossa keskusteltiin myös eurooppalaiseen ohjausjaksoon suunnitelluista muutoksista. Tämä liittyi näkemystenvaihtoon Eurooppa 2020 -strategian väliarvioinnista ja täytäntöönpanosta eurooppalaisen ohjausjakson välityksellä. Keskustelu käytiin talous- ja rahoituskomitean ja talouspoliittisen komitean yhteisen lausunnon pohjalta (asiak. 16228/14). Istunnossaan 17. helmikuuta 2015 Ecofin-neuvosto antoi neuvoston päätelmät vuotuisesta kasvuselvityksestä ja varoituskansakirjoja koskevasta kertomuksesta (asiak. 5957/1/15 REV1). Komissio esitteli yhdenmukaiset maakohtaiset analyysit Ecofin-neuvostossa 10. maaliskuuta 2015.

Ecofin-neuvosto oli yhtä mieltä komission vuotuisessa kasvuselvityksessä esittämistä politiikan laajoista prioriteettialoista, joihin jäsenvaltioiden ja EU:n toimin olisi vuonna 2015 keskityttävä, eli investointien edistämisestä, jatkuvasta sitoutumisesta rakenneuudistuksen täytäntöönpanoon ja finanssipoliittisen vastuun kantamisesta.

Lisäksi Ecofin-neuvosto oli tyytyväinen komission ehdotuksiin yksinkertaistaa ja vahvistaa eurooppalaista ohjausjaksoa.

Investointien osalta päätelmissä myönnetään, että on kiireellistä edistää investointeja, jotta EU:n talouden elpymistä ja kasvupotentiaalia voitaisiin vahvistaa, ja pannaan tyytyväisenä merkille yhdessä vuotuisen kasvuselvityksen kanssa esitelty Euroopan investointiohjelma. Ecofin-neuvosto painottaa, että investointiohjelman mukaisesti toteutettuja aloitteita tulisi täydentää toimenpiteillä, joilla parannetaan liiketoimintaympäristöä ja tehdään investoinneista houkuttelevampia.

Ecofin-neuvosto muodosti 10. maaliskuuta 2015 yleisnäkemyksen ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan strategisten investointien rahastosta ja asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta (asiak. 6831/15). Ehdotuksen tarkoituksena on saada aikaan kolmessa vuodessa uusia julkisia ja yksityisiä investointeja vähintään 315 miljardin euron arvosta. Yleisnäkemyksen nopea muodostaminen on osoitus jäsenvaltioiden vahvasta poliittisesta tuesta tälle aloitteelle ja sen selkeästä ymmärtämisestä, että Euroopassa tarvitaan nopeasti uusia investointeja. Jotta Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR) saataisiin täysi hyöty, yleisnäkemyksessä korostetaan läpinäkyvän riippumattoman hallintorakenteen merkitystä ja asetetaan selkeät hankevalintakriteerit. Nämä liittyvät johdonmukaisuuteen unionin politiikkojen kanssa, elinkelpoisuuteen, täydentävyyteen ja yksityisten investoijien osallistumiseen. Neuvoston yleisnäkemyksessä esitetään lisäksi kansallisille kehityspankeille ja investointijärjestelyille vahvaa roolia investointihankkeiden katalysaattorina. EIP on avainasemassa sen varmistamisessa, että uusi neuvontakeskus tarjoaa tehokasta teknistä tukea hankkeiden suunnittelua varten kaikkialla unionissa.

Rakenneuudistusten täytäntöönpanon osalta päätelmissä myönnetään, että tuote-, palvelu- ja työmarkkinoiden rakenneuudistusten tehokas täytäntöönpano on keskeistä tuottavuuden kasvun edistämisen, kilpailukyvyn ja liiketoimintaympäristön parantamisen ja siten tuottavien yksityisten investointien, työllisyyden ja kasvupotentiaalin tukemisen kannalta. Päätelmissä todetaan, että EU:n yhteismarkkinat ovat edelleen suurin kasvun lähde EU:n tasolla ja että tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinoiden toteuttaminen on prioriteetti. Ecofin-neuvosto antoi tunnustusta jäsenvaltioiden toimille rakenneuudistusten toteuttamiseksi, mutta korosti samalla, että kaikissa jäsenvaltioissa tarvitaan lisää uudistustoimia, joilla vastataan työmarkkinoilla edelleen esiintyvään jäykkyyteen ja haavoittuvuuteen.

Vastuullisen finanssipolitiikan osalta neuvosto pani tyytyväisenä merkille huomattavan edistymisen julkisen talouden vakauttamisessa ja totesi, että silti useimmissa jäsenvaltioissa julkinen velka on yhä korkealla tasolla ja velkatason saaminen laskuun on edelleen tarpeen. Päätelmissä pidetään olennaisen tärkeänä, että kaikki jäsenvaltiot noudattavat sovittua kasvua edistävää ja eriytettyä julkisen talouden vakauttamisen strategiaa julkisen talouden kestävyuden varmistamiseksi. Niissä korostetaan, että kaikkien jäsenvaltioiden on pantava finanssipoliittiset toimenpiteensä täytäntöön vakaus- ja kasvusopimuksesta johtuvien velvoitteidensa mukaisesti, jotta automaattiset vakauttajat voisivat toimia sovitulla rakenteellisen sopeuttamisen tiellä varmistaen samalla julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyuden.

Lisäksi Ecofin-neuvosto oli tyytyväinen komission ehdottamiin muutoksiin eurooppalaisen ohjausjakson yksinkertaistamiseksi ja vahvistamiseksi. Päätelmissä todetaan, että yhden jäsenvaltioittain laadittavan kattavan talousarvioinnin julkaiseminen varhaisemmassa vaiheessa prosessia lisää läpinäkyvyyttä ja palautteen saantia komission analyysistä ja antaa enemmän aikaa perehtyä EU:n ohjeistukseen ja keskustella siitä. Tämä lisäisi edelleen omistajuutta ja tehostaisi monenvälistä valvontaa. Päätelmissä korostetaan tuloksellisuuden ja politiikan täytäntöönpanon, muun muassa maakohtaisten suositusten täytäntöönpanon, seurantaa läpi vuoden.

Työllisyys, sosiaaliasiat ja terveys

Neuvosto (työllisyys, sosiaalipolitiikka, terveys ja kuluttaja-asiat (EPSCO)) kävi (11. joulukuuta 2014 ja 9. maaliskuuta 2015) eurooppalaisen ohjausjakson 2015 osalta laajan periaatekeskustelun työllisyys- ja sosiaalipoliittisista prioriteeteista. Tässä yhteydessä EPSCO-neuvosto hyväksyi yhteisen työllisyysraportin 2015 (asiak. 7006/15) ja antoi vuotuisen kasvuselvityksen pohjalta neuvoston päätelmät (asiak. 7007/15) työllisyys- ja sosiaalipolitiikan poliittisesta ohjauksesta vuonna 2015. Se myös hyväksyi keskeiset viestit, jotka sisältyvät sosiaalisen suojelun komitean kertomukseen sosiaalisesta tilanteesta EU:ssa (asiak. 6194/15).

Vaikka talouden muuttujat ovat kehittyneet varovaisesti myönteiseen suuntaan useimmissa jäsenvaltioissa, korkea työttömyys on edelleen keskeinen haaste EU:ssa. Yhdennetty lähestymistapa, johon yhdistetään johdonmukaisella tavalla työllisyys ja sosiaaliset huolenaiheet, on ennakoedellytys työttömyyden voittamiseksi.

Ministerit olivat pitkälti tyytyväisiä vuotuisessa kasvuselvityksessä esitettyyn, kolmeen pilariin perustuvaan lähestymistapaan nykyisten huolenaiheiden ratkaisemiseksi. Muutamat valtuuskunnat pitivät tarpeellisena korostaa vieläkin enemmän lähestymistavan sosiaalisia näkökohtia.

Kiireellisten haasteiden ratkaisemiseksi työmarkkinat on saatava osallistavammiksi ja toimivammiksi. Erityisesti korostettiin heikossa asemassa olevien ryhmien osallistamista; tähän tarvitaan kohdennettua apua. Naisten asemaan työmarkkinoilla ja koko yhteiskunnassa on kiinnitettävä enemmän huomiota. Jotta sukupuolten tasa-arvo voisi toteutua, palkkakuilu on kurottava umpeen ja naisten tarpeet on otettava entistä paremmin huomioon.

Pitkäaikaistyöttömyydestä on tullut keskeinen kysymys, joka vaatii kiireellisesti huomiota ja erityistoimenpiteitä. Nuorisotyöttömyys on edelleen erittäin tärkeä poliittinen painopiste. Nuorisotakuuohjelmien käyttöönottoa on määrä pian tehostaa nuorisotyöllisyysaloitteen ennakkomaksujen korottamista koskevalla uudella ehdotuksella. Työurien pidentäminen tuo mukanaan uusia haasteita ikääntyneille työntekijöille, joita varten on luotava erityisjärjestelyjä elinikäisen oppimisen ohjelmien edistämisen lisäksi.

Eurooppalaisessa ohjausjaksossa keskinäinen oppiminen ja keskinäinen valvonta ovat osoittautuneet hyvin arvokkaiksi välineiksi, joita olisi käytettävä jatkossakin. Ne muun muassa antavat jäsenvaltioille mahdollisuuden oppimiseen toinen toisiltaan ja näin auttavat politiikkojen parantamisessa.

Digitaalitalouden ja uusien teknologioiden tarjoamiin uusiin mahdollisuuksiin on tartuttava. Ihmisiin ja heidän valmiuksiinsa on panostettava enemmän, jotta työntekijöillä olisi entistä dynaamisemman talousympäristön edellyttämät valmiudet. Taitoja on jatkuvasti mukautettava talouden ja työllisyyden muuttuviin oloihin. Epävarmojen työsuhteiden on väistyttävä parempien ja laadukkaampien työpaikkojen tieltä. Sosiaaliturvajärjestelmien vaikuttavuutta ja tehokkuutta on syytä parantaa.

Ministerit olivat tyytyväisiä eurooppalaiseen ohjausjaksoon tehtyihin muutoksiin, erityisesti maakohtaisten raporttien ajoitukseen, joka nyt mahdollistaa paremman vuoropuhelun, keskustelut ja kuulemiset kansallisten sidosryhmien kanssa. Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean roolia ja niiden myötävaikutusta eurooppalaisessa ohjausjaksossa korostettiin. Myös työmarkkinaosapuolten roolia ja merkitystä, erityisesti niiden osallistumista eurooppalaiseen ohjausjaksoon ja keskinäiseen oppimiseen, tuotiin esiin. Yleisesti ottaen niiden myötävaikutus on ratkaisevaa niiden tekijöiden kannalta, jotka ovat tärkeitä osallistavampien ja toimivampien työmarkkinoiden ja sosiaalipolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi viitattiin niihin työllisyys- ja sosiaalisiin hyötyihin, joita uusi investointiohjelma saattaa tuoda mukanaan.

Kilpailukyky

Kilpailukykyneuvosto kävi eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa vuotuisen kasvuselvityksen 2015 pohjalta periaatekeskusteluja sisämarkkinoita ja teollisuuden kilpailukykyä koskevista näkökohdista 2. maaliskuuta sekä tutkimusnäkökohdista 3. maaliskuuta 2015. Keskusteluissaan ministerit käsittelivät myös Euroopan investointiohjelmaa ja etenkin sitä, miten Euroopan investointiympäristöä voitaisiin parantaa.

Sisämarkkinat

Ministerit totesivat, että sisämarkkinoita on kiireellisesti vahvistettava ja syvennettävä ja ne on lopulta saatettava päätökseen. Samalla kun ministerit korostivat tarvetta jatkaa horisontaalisia politiikkatoimenpiteitä, he myös kannattivat käytännönläheistä alakohtaista lähestymistapaa, jolla voitaisiin edistää nopeammin sisämarkkinoiden yhdentymistä. Aloina, joilla on suurin kasvupotentiaali, ministerit mainitsivat digitaalitalouden sekä energia-, liikenne-, televiestintä- ja palvelualan (vähittäispalvelut, yrityspalvelut, rakentaminen). Poliittisen asialistan kärjessä jäsenvaltioissa ovat edelleen kansalliset uudistukset. Ministerit mainitsivat esimerkkejä toteutetuista uudistuksista, joiden tavoitteena on erityisesti poistaa nykyisiä esteitä ja parantaa liiketoiminta- ja investointiympäristöä. Tässä yhteydessä ministerit korostivat, että on välttämätöntä parantaa yritysten ja etenkin pk-yritysten pääsyä julkisten hankintojen markkinoille ja helpottaa henkilöiden vapaata liikkuvuutta panemalla ammattipätevyysdirektiivi nopeasti täytäntöön.

Ministerit korostivat tehokkaan sisämarkkinoiden hallinnon merkitystä ja sitä, miten tärkeää on panna nykyiset säännöt täytäntöön ja valvoa niiden noudattamista parhaalla mahdollisella tavalla. He painottivat, että lainsäädäntöä on parannettava ja yksinkertaistettava yritysten ja kuluttajien eduksi ottamalla johdonmukaisesti huomioon paremman lainsäädännön periaatteet, erityisesti REFIT-ohjelma. Lisäksi ministerit korostivat tarvetta noudattaa täysimääräisesti avoimuus-, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta, vähentää hallinnollista raskautta ja valmistella kaikki aloitteet perusteellisen vaikutustenarvioinnin avulla.

Laajalti korostettiin sitä, että rajat ylittävän kaupan esteiden ja pullonkaulojen tunnistaminen on tärkeää myös EU:n kansainvälisen kilpailukyvyn parantamiseksi. Monet ministerit korostivat, että palvelualan koko potentiaali on saatava käyttöön panemalla palveludirektiivi kokonaisuudessaan täytäntöön ja tarkistamalla ilmoittamista koskevia sääntöjä. He pitivät myös erityisen tärkeänä hyödyntää sisämarkkinavälineitä paremmin muun muassa suosimalla vastavuoroisen tunnustamisen ja yhdenmukaistamisen tasapainoista yhdistelmää. Kaikki ministerit totesivat odottavansa kiinnostuneina digitaalisten sisämarkkinoiden pakettia, joka on tarkoitus esittää toukokuussa 2015, ja "tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinastrategiaa", joka on määrä esittää syksyllä 2015, ja he kehottivat komissiota suhtautumaan kunnianhimoisesti näihin tuleviin aloitteisiin.

Teollisuus

Teollisuuspoliittisista näkökohdista keskusteltiin tulevan digitaalisten sisämarkkinoiden strategian yhteydessä. Jäsenvaltioiden tärkeimpänä yhteisenä huolena oli teollisuuspolitiikan eri osatekijöiden sisällyttäminen strategiaan täysipainoisesti. Kilpailukykyinen EU merkitsee digitaalista EU:ta, ja sen täytyy perustua sellaisiin niin suuriin kuin pieniinkin innovatiivisiin yrityksiin, jotka kykenevät hyödyntämään digitaalisia mahdollisuuksia työpaikkojen ja kasvun luomiseksi. Mikroyrityksiä ei pidä unohtaa, ei etenkin innovatiivisia uusyrittäjiä.

Ministerit määrittivät toimia ja toimenpiteitä, joilla tämä tavoite olisi parhaiten saavutettavissa. Useat ministerit painottivat, että on tärkeää helpottaa ennen kaikkea pk-yritysten rahoituksen, myös riskipääoman, saantia EU:n laajuisesti ja muuttaa riskinottoa välttelevää kulttuuria. On tarpeen huolehtia vakiintuneiden yritysten riskipääoman saannista, pk-yritysten siemenvaiheen ja siemenvaihetta edeltävän vaiheen rahoituksen saannista sekä laajentumistarpeisiin vastaamisesta. Myös sääntelystä aiheutuvien rasitteiden poistamista jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä pidettiin keskeisenä. Näin luotaisiin digitaaliyritysten aidot sisämarkkinat, minkä ansiosta pienet uusyritykset voisivat kasvaa nopeammin ja auttaa EU:ta selviytymään globaalissa kilpailussa. Tässä yhteydessä korostettiin tarvetta soveltaa periaatetta, jonka mukaan pk-yrityksillä on oltava yksi yhteyspiste koko EU:ssa.

Monet ministerit korostivat, että järjestelmien ja tuotteiden EU:n laajuinen yhteentoimivuus on turvattava asettamalla yleiseurooppalaisia standardeja osana rajatylittävän sähköisen kaupan kaikkien esteiden poistamista. Myös yhteentoimivat puitteet voisivat olla hyödyksi, mistä ovat osoituksena yhtenäiset sähköiset allekirjoitukset, sähköiset merkinnät jne. Muista tuottajien ja kuluttajien kohtaamista esteistä mainittiin muun muassa tietosuoja, jota koskevat kansalliset säännöt ja asetukset olisi saatettava vastaamaan globaalin sähköisen kaupankäynnin vaatimuksia. Samalla olisi luotava yhtenäiset ja vakaat puitteet tietovirroille ja turvattava EU:n tietosuojasääntöjen asianmukainen noudattaminen.

Eräät ministerit painottivat, että tarvitaan investointeja (muun muassa nykyisistä eurooppalaisista rahastoista), joilla yrityksiä tuetaan digitalisoinnissa. Useiden jäsenvaltioiden mielestä Euroopan investointiohjelmalla voi olla tässä oma roolinsa.

Yleisesti ottaen ministerit korostivat tarvittavia perusedellytyksiä, jotta Euroopan teollisuus voi hyödyntää täysin mahdollisuuksia, joita digitalisointi ja digitaalitalous tarjoavat teollisuuden kilpailukyvyille. Näitä ovat muun muassa tarve ottaa käyttöön nopeat laajakaistaverkot kaikkialla Euroopassa, korjata digitaalisten taitojen puutteita kaikilla koulutus- ja hierarkiatasoilla (kansalaiset, työntekijät ja johtajat) ja parantaa sekä kuluttajien että yritysten luottamusta kyberturvallisuuteen, erityisesti teollisuuden tietojen omistajuuden, käytön ja saatavuuden osalta.

Ministerit olivat yleisesti ottaen yhtä mieltä vuotuisen kasvuselvityksen analyysistä, jonka mukaan tutkimuksen ja innovoinnin rahoitus on asetettava etusijalle, investointien on oltava älykkäitä ja tehokkaita tarvittavaa yksityisten investointien lisäämistä varten ja perusedellytyksiä on parannettava investointien muuttamiseksi konkreettisiksi tuloksiksi. He korostivat lisäksi, että on annettava asianmukaista lainsäädäntöä, kasvua edistävä valtiontukisääntely mukaan lukien, karsittava byrokratiaa ja varmistettava riittävä koulutus ja osaaminen. Sekä jäsenvaltioissa että EU-tasolla tarvitaan investointeja koskevaa pitkän aikavälin näkemystä ja strategiaa.

Useat ministerit korostivat, että tutkimusohjelmien vaikuttavuutta on parannettava arviointiin perustuvalla priorisoinnilla ja älykkäällä erikoistumisella. Monet pitivät myös tarpeellisina rakenneuudistuksina esteiden poistamista tutkijoiden liikkuvuudelta ja verokannustinten käyttöä.

Mitä tulee suotuisan ympäristön luomiseen sekä julkisille että yksityisille investoinneille, strategiset julkiset investoinnit tutkimukseen ja innovointiin houkuttelevat yksityisiä investointeja. Useat ministerit muistuttivat myös, että investointeja harkittaessa on keskityttävä huippuosaamiseen ja tutkimuksen laatuun. Horisontti 2020 -puiteohjelman ja tulevan Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) sekä rakennerahastojen ja kansallisen rahoituksen välisen synergian turvaamista pidettiin välttämättömänä. Lisäksi useimmat ministerit painottivat, että yksityiset yritykset, etenkin pk-yritykset ja keskisuuret yritykset, on saatava paremmin mukaan tutkimus- ja innovointiprosesseihin kaikilla tasoilla investointien ja tietämyksen siirron varmistamiseksi. Tähän liittyviä etuja, kuten verokannustimia, digitaalisia mahdollisuuksia, massadatan mahdollisuuksia ja datan uudelleenkäyttöä, avointa innovointia ja tiedettä sekä markkinaläheistä toimintaa olisi tuotava esiin.

Samalla kun useat ministerit ilmaisivat Euroopan investointiohjelman osalta huolensa varojen siirrosta Horisontti 2020 -puiteohjelmasta ESIRiin, he korostivat, että ESIRin valintakriteereissä on asetettava etusijalle hankkeet, jotka ovat innovatiivisimpia ja joilla on suurin kilpailuetu. Tällöin tulisi ottaa huomioon myös hankkeiden pitkän aikavälin sosioekonomiset vaikutukset, se, että valintalautakuntien asiantuntijoilla on oltava laaja-alainen tietämys näistä asioista ja se, että valituista hankkeista on saatava palautetta. Useat ministerit pitivät erityisen tärkeänä varmistaa, että tutkimuksen ja innovoinnin sidosryhmillä, myös pk-yrityksillä, on mahdollisuus saada rahoitusta ESIRiltä.

Liikenne

Liikenneneuvosto kävi 13. maaliskuuta 2015 periaatekeskustelun liikenteen merkityksestä ja tehtävästä EU:n täyden kasvupotentiaalin vapauttamiseksi yhä kilpailullisemmassa globaalissa ympäristössä.

Ministerit totesivat, että ennakoiva ja suunnitelmallinen infrastruktuurin kehittäminen on olennaista Euroopan kilpailukyvyyn vahvistamisen ja moitteettomasti toimivan yhtenäisen liikennealueen kannalta. Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) täytäntöönpanon tarkoituksena on lujittaa Euroopan alueellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä sisämarkkinoita. Sääntely-ympäristön ja sen toteuttamisen osalta ministerit painottivat tarvetta soveltaa järkevän sääntelyn ja tasapuolisten toimintaedellytysten periaatteita. He korostivat, että tehokas, moitteettomasti toimiva ja kestävä TEN-T-verkko on avainasemassa EU:n kilpailukyvyyn kannalta globalisoituneessa maailmassa.

Ministerit pitivät erityisen tärkeänä hyödyntää täysin innovoinnin mahdollisuuksia liikenteessä. Innovointi tuo Euroopan taloudelle tilaisuuksia paitsi infrastruktuurin alalla, myös sähköajoneuvojen ja itseohjautuvien ajoneuvojen valmistuksen ja logistiikkapalvelujen aloilla. Lisäksi on tarpeen hyödyntää täysimääräisesti synergiaa energia-alan kanssa, erityisesti vaihtoehtoisten polttoaineiden osalta, sekä televiestinnän ja digitaalitalouden kanssa, erityisesti älykkään liikennejärjestelmän (ITS) palvelujen osalta.

Todettiin myös, että tärkeimpien puuttuvien rajatylittävien hankkeiden toteutus, erityisesti rautatieliikenteen ja sisävesiliikenteen aloilla, on keskeinen haaste TEN-T-verkon kehittämisessä. Nämä hankkeet ovat usein kalliita ja niillä on pitkän aikavälin sosioekonomisia hyötyjä, eivätkä ne siten tarjoa selkeitä kannustimia yksityisille kumppaneille. Lisäksi pääasiallisia edunsaajia eivät ole alueet, joilla näitä hankkeita toteutetaan, vaan jäsenvaltiot ja EU kokonaisuutena.

Ministerien mukaan liikenneala tarvitsee huomattavia investointeja, jotta Eurooppa voisi saavuttaa tavoitteensa. EU:n määrärahoista 2014–2020 osoitetaan jonkin verran tukea avustuksina Euroopan rakenne- ja investointirahaston kautta ja Verkkojen Eurooppa -välineen kautta täydentämään jäsenvaltioiden tukea TEN-T:lle. Nämä julkiset määrärahat merkitsevät kuitenkin vain murto-osaa suhteessa tarpeisiin.

Ehdotettu Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR) voisi luoda uusia tilaisuuksia strategisesti merkittävien liikennehankkeiden rahoitukselle ja houkutella lisärahoitusta hankkeille, joilla on todellista EU-lisääarvoa ja korkeampi riskiprofiili kuin hankkeilla, joita julkiset ja yksityiset pankit tai yksityiset kumppanit tavallisesti rahoittavat. On kuitenkin etsittävä uusia rahoitusjärjestelyjä muun muassa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien puitteissa.

ESIRin osalta useat ministerit korostivat, että läpinäkyvä ja riippumaton hankevalinta ja asianmukaiset kriteerit ovat olennaisia, jotta varmistetaan jäsenvaltioiden luottamus ja investointiohjelman menestyksenkäs täytäntöönpano liikennealan hankkeiden hyväksi.

Televiestintä

TTE-neuvosto (televiestintä) keskusteli Eurooppa 2020 -strategian väliarvioinnista istunnossaan 27. marraskuuta 2014 (asiak. 16175/14) ottaen huomioon vuotuisen kasvuselvityksen 2015 julkaisemisen. Puheenjohtajavaltio pyysi jäsenvaltioita vuoden 2015 eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä toimittamaan lisävastaukset kirjallisesti (asiak. 6407/15).

Jäsenvaltiot suhtautuvat myönteisesti vuotuista kasvuselvitystä koskevaan prosessiin ja kannattavat yleisesti Eurooppa 2020 -strategian jatkamista Euroopan digitaalistrategialla, joka on sen yksi lippulaiva-aloite. Jäsenvaltiot pyytävät komission tulevan digitaalisten sisämarkkinoiden strategian huomioon ottaen keskittymään enemmän kasvuun ja työpaikkoihin liittyviin toimiin kilpailukyyn näkökulmasta.

Valtuuskunnat olivat pitkälti tyytyväisiä digitaalipolitiikan näkyvyyden parantamiseen sekä EU:ssa että kansallisesti. Samalla tulevalta strategialta odotetaan holistisempaa ja horisontaalisempaa otetta pyrittäessä sellaiseen Euroopan digitaaliseen muutokseen, joka voisi tuoda unionin takaisin kartalle johtavana toimijana digitaalitaloudessa ja keskeisillä teknologia-aloilla.

Vaikka monissa digitaalipolitiikan alan kysymyksissä on edistytty digitaalistrategian tulostaulussa äskettäin esitetyn mukaisesti, valtuuskunnat toivat esiin monia aloja, joilla niiden mielestä voitaisiin tehdä enemmän joko osana Euroopan digitaalistrategian puitteissa meneillään olevia toimia tai digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan sisällytettävänä prioriteettialoina:

- Edistetään lainsäädäntöä, jolla tuetaan Euroopan liiketoimintaympäristön digitalisoitumiskehitystä ja edistetään siten digitaalista ja innovatiivista taloutta. Periaate, jonka mukaan "digitaalisuus on lähtökohta", olisi tunnustettava ja pantava täytäntöön horisontaalisena politiikan periaatteena laadittaessa uuden asetuksen vaikutustenarviointia.
- Taataan pääsy ja liitettävyyys ja edistetään nopeiden laajakaistaverkkojen käyttöönottoa muun muassa investointiohjelman avulla. Valtuuskunnat totesivat tässä yhteydessä, että Euroopan digitaali-strategiassa vahvistetut tavoitteet eivät ole riittäviä digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttamiselle.
- Digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttamiseksi tarvitaan lisätoimia, erityisesti sähköistä kauppaa on helpotettava ja kannustettava poistamalla tarpeettomat rajoitukset ja rasitteet rajatylittäviltä verkkokaupalta ja -palveluilta ja lopettamalla syrjivät käytännöt, kuten maarajoitukset. Toteutettavia konkreettisia toimia ovat muun muassa sähköisen viestinnän ja audiovisuaalisten markkinoiden sääntelykehysten uudelleentarkastelu sekä tekijänoikeuskehysten päivittäminen.
- Lisätään luottamusta, turvallisuutta, häiriönsietokykyä ja luotettavuutta digitaalisten palveluiden alalla ja erityisesti internetissä edellytyksenä sille, että kuluttajat, yritykset ja viranomaiset voivat käyttää laajemmin digitaalisia palveluita. Tietosuojan, yksityisyyden ja tietoturvallisuuden aloilla olisi edistytävä.
- Olisi lisättävä tukitoimia, joilla edistetään tutkimusta ja innovointia, pilvipalveluita ja massadataa. Investointeja tieto- ja viestintätekniikan tutkimukseen ja digitaaliseen innovointiin on lisättävä edistämällä tehokkaammin rahoitusohjelmia ja uutta investointiohjelmaa.
- Digitaalialan investoijien houkuttelemiseksi tarvitaan lisää sääntelyvarmuutta, investointeja infrastruktuuriin ja erityisesti laajakaistaverkkoihin ja digitaalisiin palveluihin, sekä tehokasta ja johdonmukaista valvontaa niin Euroopan tasolla kuin kansallisestikin, ja tarpeettomat sääntelystä aiheutuvat rasitteet on poistettava.
- Kehitetään digitaalista osaamista ottaen huomioon sekä käyttäjä- että tarjoajapuolen osaamiserot ja houkutellaan nuoria tietotekniikka-alalle.
- Tuetaan uusyrityksiä ja pk-yrityksiä etenkin kun on kyse hallinnollisten rasitteiden poistamisesta mutta myös riskipääoman saatavuudesta.

- Ratkaistaan digitaalisten sisämarkkinoiden luomiseen liittyvät verotuskysymykset.
- Kavennetaan jäsenvaltioiden välillä mutta myös niiden sisällä vallitsevaa digitaalista kuilua.
- Edistetään digitaalisempaa tapaa tarkastella julkista hallintoa ja kehitetään edelleen sähköistä hallintoa, sähköisiä hankintamenettelyjä ja sähköisten viranomaispalvelujen saatavuutta myös yhteentoimivien, valtioiden rajat ylittävien palvelujen osalta. Pyritään soveltamaan periaatetta, että tiedot kerätään kansalaisilta vain kerran.
- Kehitetään julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia edistyksen nopeuttamiseksi ja rahoituksen saatavuuden tehostamiseksi.

Energia

Liikenne-, televiestintä- ja energianeuvosto (energia) antoi 9. joulukuuta 2014 päätelmät energian sisämarkkinoiden toteuttamisesta (asiak. 16037/14) ja kävi 5. maaliskuuta 2015 periaatekeskustelun energiainfrastruktuurista, sen kehittämisestä ja prioriteeteista.

Valtuuskunnat toistivat, että täysin toimivien ja yhteenliitettyjen eurooppalaisten energian sisämarkkinoiden aikaan saaminen on kiireellisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa keskeytyksetön energian toimittaminen kautta Euroopan ja lisätä yhteenliitettävyyttä niin, että kaikki jäsenvaltiot saadaan liitettyä EU:n kaasu- ja sähköverkkoihin lähitulevaisuudessa. Yhteenliitetty ja synkronisoitu Euroopan energiaverkko on ratkaisevan tärkeä kohtuuhintaisen, turvallisen ja kestävän energiansaannin varmistamisessa. Se lisää myös investointi-, kasvu- ja työllistämismahdollisuuksia kaikkialla Euroopan unionissa. Asianmukaisten yhteenliitöntöjen rakentaminen edellyttää resurssien kiireellistä mobilisointia kaikilla tasoilla, jotta voitaisiin saavuttaa yhteisenä tavoitteena olevat täysin toimintakykyiset ja yhteenliitetyt eurooppalaiset energian sisämarkkinat.

Tavoitteen tueksi valtuuskunnat korostivat, että yhteistä etua koskevat hankkeet on toteutettava kiireellisesti energian sisämarkkinoiden vahvistamiseksi. Ne katsoivat myös, että kaasu- ja sähköverkkosääntöjen oikea-aikaista hyväksymistä ja täytäntöönpanoa olisi pidettävä aivan ensisijaisena kaikkialla Euroopan unionissa. Lisäksi korostettiin markkinarakenteiden parantamista etenkin sähköalalla.

Alueellisten markkinoiden yhdentyminen tunnustettiin tärkeäksi välineeksi pyrittäessä kohti energian sisämarkkinoiden lopullista vakiinnuttamista Euroopan unionin laajuisesti. Alueellista yhteistyötä on näin ollen tehostettava edelleen, jotta voidaan edistää laajempia toimintapoliittisia prioriteetteja. Alueellinen yhteistyö yhdistettynä yhteistä etua koskevien hankkeiden koordinoituun täytäntöönpanoon olisi merkittävä väline pyrittäessä saavuttamaan Eurooppa-neuvoston asettama jäsenvaltioiden välisten sähköverkkojen yhteenliitântöjen 10 prosentin tavoite vuoteen 2020 mennessä.

Ottaen huomioon ne vuoteen 2020 mennessä tarvittavat merkittävät investoinnit, jotka ovat tarpeen kaikkien EU:n jäsenvaltioiden asianmukaisen yhteenliittämisen edellyttämän infrastruktuurin rakentamiseksi, energia-alan investointiympäristön jatkuvan parantamisen katsottiin olevan ratkaisevan tärkeä tekijä. Valtuuskunnat korostivat, että tarvitaan lisää kustannustehokkaita investointeja strategiseen ja älykkääseen infrastruktuuriin. Ne muistuttivat myös, että kaikissa jäsenvaltioissa on kiireellisesti varmistettava kolmannen energiapaketin tehokas ja johdonmukainen täytäntöönpano ja soveltaminen, jotta kaikkialla Euroopan unionissa on terve ja markkinalähtöinen investointiympäristö vakaassa ja ennakoitavassa eurooppalaisessa lainsäädäntökehyksessä.

Vuonna 2013 hyväksytty TEN-E-asetus ja Verkkojen Eurooppa -väline muodostavat yhdessä vakaan eurooppalaisen sääntelyvälineen, jonka tarkoituksena on yksilöidä yhteistä etua koskevia hankkeita ja varmistaa niiden oikea-aikainen täytäntöönpano; niiden lisäksi viitattiin myös komission ehdottamaan Euroopan investointiohjelmaan ja erityisesti Euroopan strategisten investointien rahastoon (ESIR), jonka tavoitteena on parantaa merkittävästi pitkäaikaisen rahoituksen saatavuutta EU:n investointihankkeita varten. Tämä väline kattaisi yhteistä etua koskevat hankkeet ja muut yhteenliittäntähankkeet sekä täydentäisi muun muassa yhteistä etua koskevien hankkeiden nykyistä tukirakennetta ja nopeuttaisi sen toimintaa. ESIR tarjoaa uusia mahdollisuuksia saada kaupallista rahoitusta. Tältä osin valtuuskunnat korostivat, että on erittäin tärkeää varmistaa kaikkien olemassa olevien ja kohdennettujen EU:n varojen täysimääräinen käyttö ja parantaa edelleen investointeja koskevaa sääntely-ympäristöä.

Ympäristö

Ympäristöneuvosto keskusteli eurooppalaisen ohjausjakson viherryttämisestä puheenjohtajavaltion tausta-asiakirjan (asiak. 6143/15) pohjalta, johon sisältyi kaksi kysymystä. Ministerit vahvistivat, että ympäristöpolitiikka, talouden viherryttäminen ja eurooppalaisen ohjausjakson viherryttäminen voivat edistää merkittävästi kasvun vauhdittamisen ja työpaikkojen luomisen laajempia poliittisia tavoitteita.

Ministerit totesivat, että nyt on aika päästä eteenpäin ja hyödyntää täysimääräisesti ympäristö- ja muiden politiikkojen välinen synergia yhdistämällä erilaisia välineitä ja aloitteita, kuten verojärjestelmien viherryttäminen, kohdennetummat investoinnit ja tutkimuksen ja kehittämisen edistäminen, ottaen samalla huomioon pk-yritysten erityistarpeet.

Ministerit huomauttivat kuitenkin, että vuotuisessa kasvuselvityksessä 2015 ei juurikaan tunnusteta sitä merkitystä, joka ympäristötoimenpiteillä, resurssitehokkuudella tai vihreällä taloudella on kestäväälle kehitykselle laajemmin ja kasvun, työllisyyden ja investointien edistämislle.

Neuvosto pyysi komissiota ottamaan huomioon 28. lokakuuta 2014 annettuihin neuvoston päätelmiin sisältyvät suuntaviivat ja selkeät viestit, kun se laatii Eurooppa 2020 -strategian väliarviointia, jonka on määrä valmistua tämän vuoden loppuun mennessä, niin että varmistetaan vahva ympäristöulottuvuus ja ympäristö- ja muiden politiikkojen mahdollisimman suuri synergia.

Neuvosto suhtautui myönteisesti tulevan, digitaalisia sisämarkkinoita koskevan komission ehdotuksen tarjoamiin mahdollisuuksiin sekä puheenjohtajavaltion luettelemaan esimerkkeihin kiertotalouden ja digitaalisten sisämarkkinoiden strategian välisestä mahdollisesta synergiasta vihreän kasvun ja työpaikkojen luomisen kannalta. Ministerit korostivat erityisesti tiettyjen alojen merkitystä. Näitä ovat älykkäät kaupungit (älykäs liikenne ja valaistus mukaan lukien), jätehuolto, aluesuunnittelu sekä ympäristötiedon saatavuus ja levittäminen.

Lisäksi ministerit halusivat tässä yhteydessä ilmaista vielä kerran pettymyksensä siihen, että komissio peruutti jätepaketin, ja he kehottivat komissiota esittämään viipymättä uuden ja kunnianhimoisemman kiertotaloutta koskevan ehdotuksen, jonka tulisi olla laajempi ja käsittää muutakin kuin jätteet.